

Išlaidų už suvartotą energiją taupymas – be papildomų investicijų

Europos Sąjungoje energijos vartojimo efektyvumo didinimo projektams finansuoti šiuo metu yra naudojamas „Sutarties dėl energijos vartojimo efektyvumo (angl. *Energy Performance Contracting* – EPC)“ modelis, leidžiantis pasiekti gerų energijos taupymo rezultatų. Lietuvoje kol kas šios sutartys nėra taikomos. Šiuo metu vykdomas tarptautinis projektas „Transparensense“, iš dalies finansuojamas ES „Pažangi energetika Europai“ programos lėšomis, kaip tik ir yra skirtas minėtų sutarčių dėl energijos vartojimo efektyvumo plėtrai ES šalyse.

Kas yra „Sutartis dėl energijos vartojimo efektyvumo“ ir kodėl tai svarbu?

Sutarties dėl energijos vartojimo efektyvumo, t. y. sutarties tarp naudos gavėjo ir paslaugos teikėjo (Energetinių paslaugų bendrovė – EPB, angl. *ESCO*) esminis bruožas, kad paslaugų teikėjas garantuoja (savo finansiniais ištekliais) sutartyje numatytą sutaupyto energijos kiekį, kuris bus pasiektas užsakovui įdiegus energiją taupančias priemones. Naudos gavėjas (užsakovas) už jam suteiktas paslaugas atsiskaito (pilnai ar iš dalies, priklausomai nuo abipusio susitarimo) ne iš karto, o per tam tikrą laikotarpį (numatytą sutartyje) iš pajamų, gautų už faktiškai sutapytą energiją (ar energijos išteklius). Šiuo metu visoje ES egzistuoja didžiulis energijos taupymo potencialas, tačiau jis realizuojamas labai lėtai. Pagrindinė priežastis, ypač višumeniniame sektoriuje, finansavimo išteklių trūkumas.

Sutartys dėl energijos vartojimo efektyvumo kol kas per mažai naudojamos

Pagal tarptautinį projektą „Transparensense“ atlikta esamos padėties ES šalyse apžvalga parodė, kad Europos energetinių paslaugų rinkose trūksta skaidrumo, taip pat žinių lygis apie minėtų sutarčių naudojimą yra nepakankamas.

Atskirų ES šalių vykdoma energetikos politika per mažai skiria dėmesio sutarčių dėl energijos vartojimo efektyvumo aiškinimui, jų populiarinimui bei skatinimui. Mažai skiriama dėmesio esamų barjerų, trukdančių efektyviai naudoti minėtas sutartis, šalinimui. Tai stabdo energetinių paslaugų rinkų plėtrą bei jų sėkmingą vystymąsi.

Išsamesnę informaciją minėtais klausimais galima rasti projekto tinklapyje <http://www.transparensense.eu/eu/epc-databases/reports>

„Transparensense“ projektas – siekiantiems energetinių paslaugų rinkų skaidrumo

Tarptautinis projektas „Transparensense“ yra iš dalies finansuojamas iš ES „Pažangi energetika Europai“ programos lėšų. Pagrindinis projekto tikslas – surinkti kuo platesnę informaciją apie Energetinių paslaugų bendrovių veiklą Europos Sąjungoje, sudaryti sąlygas tarp atskirų šalių pasikeisti patirtimi apie minėtų bendrovių veiklos pasiekimus bei problemas. Taip pat projekto vykdymo metu bus parengtas Energetinių paslaugų bendrovių Elgesio kodeksas. Pasak projekto koordinatore Janos Szomolányiovos, šio kodekso laikymasis leistų padidinti Energetinių paslaugų bendrovių veiklos skaidrumą bei užtikrintų suteikiamų paslaugų kokybę.

Projekto vykdymo metu gauti rezultatai padidins žinias apie Energetinių paslaugų bendrovių veiklą ir jų galimybes atskirose ES šalyse. Taip pat bus paruoštos mokymo programos, pravesti mokymai šalims, kuriose dar tik pradamas sutarčių dėl energijos vartojimo efektyvumo taikymas.

Projektą vykdo partneriai iš 20 Europos šalių. Projekto biudžetas – 2,1 mln. eurų.

Daugiau informacijos:

Romualdas Škėma, Lietuvos energetikos institutas, skema@mail.lei.lt, tel.: 8 37 401802

Vygandas Gaigalis, Lietuvos energetikos institutas, vygas@mail.lei.lt, tel.: 8 37 401855

Tinklapis: <http://www.transparensense.eu/>

Visą atsakomybę už dokumente pateiktą informaciją prisiima dokumento rengėjai. Dokumente pateikta informacija nebūtinai atspindi Europos Sąjungos nuomonę. Europos Komisija neprisiima atsakomybės už pateikiamos informacijos naudojimą.

Romualdas ŠKĖMA,
Vygandas GAIGALIS
Lietuvos energetikos institutas